

SOFIA ANGELA P. FEDERICO

Si Sofia Angela P. Federico, mas kilala sa tawag na Pia ay tubong Naga City, Camarines Sur. Siya ay isang chemist at dating laboratory instructor sa Unibersidad ng Pilipinas Los Baños. Nagsimula siyang magseryoso sa pagsusulat nang maging kalahok sa Palihang Rogelio Sicat 16. Hilig niya ang mga pusa.

Maaaring makontak sa numerong 09063146609 o email address na piafedericoxx@gmail.com.

BOTANIKO

(alay kay Leonard Co)

Sinuong ko ang kagubatang minsan mong kinalinga.
Marahil, bakas pa rin sa pagtikom ng makahiya
ang tinahak mong landas.
Tila nakaukit pa rin sa balat ng kahoy
ang mga linya ng iyong palad.

Sinalat ko ang mga dahon, hinaplos ang mga sanga,
kinilatis ang mga bagong tubong bulaklak.
Pinangalanan ko sila gaya ng maraming halamang
biniyayaan mo ng pangalan.

Bawat nakatanim na nilalang,
umiindayog kapag nagugunita kita.
Subalit sa tuwing naaalala ko ang iyong sinapit,
ang kanilang paggalaw ay nagiging panginginig—
takot na maaaring mangyari itong muli.

Habang ika’y nangunguha ng mga punla sa lupa,
ang huling sigaw mo bago itinanim sa iyo ang punglo:
“Tama na, hindi kami armado!”
Sa tagpong iyon, ang tangi mong bitbit: sungkit, itak, basket,
payong—

na tangan ko rin ngayon.

Nang likumin ko ang mga nakasaboy na buto,
pumagaspas ang hangin ng pangamba
at lumakas ang ragasa ng ilog sa di kalayuan.

Sa aking paglalakad, nasulasok ako sa amoy ng rafflesia—
nabubulok na katawan, pinagpipiyestahan ng mga insekto.
Ganito ka iniwang tiwangwang ng mga sundalo.

Mula rito’y tumubo sa aking dibdib ang pagkasindak.
Gumapang akong pabalik sa aking pinagmulan.

LAB INSTRUCTOR SA PANAHOON NG PANDEMYA

Sinasalubong ko ang bawat umaga
sa pagbuklat ng aking laptop na tila
tinutulak ang pinto ng silid.

Haharap sa klase na ginuguniguning
nakaupo ang mga estudyante sa matataas
na silya, nag-aabang ng aking panuto na ilabas
ang mga beaker, Erlenmeyer flask,
at iba pang glassware. Sa aking pantasya,
suot-suot namin ang marungis na lab gown
at ang mga mata'y sinasakluban
ng naghahamog na goggles.

Ipinagpatuloy ko ang instruksiyon kasabay ng video:
ganito, wika ko, ang paghahalo ng tubig at asido,
ganito ang pag-amoy ng kemikal:
pinapaypay ng kamay ang singaw. Pagmasdan
ang pagbabago ng kulay sa reaksiyon,
mula kristal ay naging mala-rosas.

Walang sinomang umimik.

Sa aming laboratoryo,
salitang hindi mahipo ang likido,
diwang hindi masalat ang solido,

hindi nanlalamig o napapaso ang balat,
hindi nakakakilala ng sangsang ang ilong.

Sa muling pagkurap, nakita ko ang mukha sa screen,
na isang imahe lamang din.

SA INDUSTRIYA

Inilalatag sa hapag
ang mga kasangkapan
at ang babasaging paninindigan
sa unang trabaho.

Tinitimbang ang bigat
ng di tinutumbasang overtime
na siyang nagpapagaan
sa iyong halaga.

Sinusukat ang kantidad
ng serbisyong walang tinatakal
na anumang benepisyo.
Binubuhos ang asidong
lumulusaw sa hiling
na makatanggap ng hazard pay.
Inihahalo ang kaunting kita
hanggang sa lumitaw
ang usok ng pananamantala.

Itinatapon ang natirang kemikal,
isinasama sa sisidlan
ang lahat mong pagtitiis.
Hinuhugasan ang mga kagamitan,
kinukuskos ang bawat sulok,
maiging pinupunasan—

kasamang itinatab sa lalagyan
ang pagnanais mong lumisan.

DISEKSYON

Hawak ko ang palakang
kumakawalang pilit.
Habang nagpupumiglas
ang kaniyang mga binti't bisig,
hinigpitan kong lalo ang kapit.
Dama ko sa palad
ang lamig niya at gaspang.

Ibinaon ko ang talim
sa likuran ng kaniyang utak.
Namilipit siya't dumaing
kaya agad kong ipinihit
ang panusok pailalim,
hanggang sa tumigas
ang buo niyang katawan.

Pinatihaya ko't pinako
ang kaniyang mga paa't kamay.
Hinawi sa magkabila ang balat.
Maingat kong hiniwa ang kalamnan,
maging ang butong tumatakip
sa kaniyang dibdib—
nananabik na tumambad
ang kaloob-looban.

Pinaghiwa-hiwalay ko ang mga laman
tulad ng baga, atay, bato, bituka, at sikmura.
Sinipat ko ang mga ugat—
kung saan patungo at pabalik.
Inilapat ko ang aking daliri
sa kaniyang puso.
Sinalat ko ang bawat pintig
bago ko ito tuluyang pinatahimik.

Nakasusuklam ang amoy
sa loob ng laboratoryo—
tila nagpaparamdam
sa akin ang biktima.

Subalit akong salarin,
matapos suriin ang bawat bahagi,
isisilid lamang sa garapon ang labi—
ilulubog sa masangsang na formalin.

AKADEMIKO

Hudyat ng paggising ang tapik ng dedlayn.
Ehersisyo ang paghabol sa mga liham-elektroniko.
Almusal ang sulating lumamig buong magdamag.

Maagang sasabak sa pagtuturo't talakayan
hanggang maging tigang ang lalamunan
at sumuko ang tuhod sa tagal ng pagtayo.

Manananghalian ng utos ng dekanong,
sunod-sunod ang subong dagdag na gawain.
Gugugulin ang hapon sa harap ng kompyuter.
Naiinip na ang iskrin sa kakamasid,
walang nagalaw sa inaamag na tesis.

Bitbit pauwi, tambak na pagsusulit.
Sa silid, nag-aabang ang babasahing papel,
naghihintay ang sandamakmak na bluebook.

Limot ang hapunan, naghehele na ang antok.
Isa-isang mamarkahan hanggang mapagod
maghintay ang buwan. Sasaglit ng tulog.

Hanggang sa panaginip, inaakyat ng isip
ang walang hanggang hagdan ng akademya—
hangad na sa pagmulat ay maging permanente na.